

Senát otevřel debatu o významu reorganizace agendy politiky závislostí; její přesun nesmí ohrozit dostupnost služeb (30.07.2026)

30.7.2026 - Lada Faldynová | Senát PČR

30. července 2026, Praha. V Hlavním sále Valdštejnského paláce se konalo 33. veřejné slyšení Senátu na téma „Politika závislostí jako společná odpovědnost státu.“ Diskutující hovořili o aktuálních změnách v české politice závislostí a jejich dopadech na samosprávy a poskytovatele nejen adiktologických služeb. V rámci slyšení vystoupili mj. předseda školského výboru a iniciátor veřejného slyšení Jiří Růžicka a dále řada odborníků z oboru mezi nimi oba bývalí národní protidrogoví koordinátoři Pavel Bém a Jindřich Vobořil.

„Přesun politiky závislostí a duševního zdraví nelze považovat pouze za organizační změnu. Jde o agendu, které zasahují do zdravotnictví, sociálních služeb, školství, justice i působnosti krajů a obcí. Právě roztržštěnost odpovědností je jedním z největších rizik nového uspořádání. Musí být zcela jasné, kdo přijímá rozhodnutí, kdo odpovídá za jejich plnění a jak budou řešeny situace, v nichž se priority jednotlivých resortů rozcházejí. Senát by měl požadovat jasný harmonogram a dostatečné garance financování pro rok 2027, aby organizační přesun neohrozil kontinuitu služeb ani jejich klienty,“ uvedl zpravodaj veřejného slyšení a předseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice **Jiří Růžicka**, který konání veřejného slyšení inicioval.

Předseda Výboru pro zdravotnictví **Tomáš Fiala** ve svém úvodním příspěvku komentoval: *„Politika závislostí se dotýká zdraví, rodin, škol, sociálních služeb, bezpečnosti, justice, ale např. i problematiky bydlení či veřejných rozpočtů. Proto musí být společnou odpovědností státu, krajů, obcí a odborných služeb. Debata o přesunu části agendy pod Ministerstvo zdravotnictví má smysl jen tehdy, dokážeme-li říci, jaký problém řešíme, kdo ponese odpovědnost a podle jakých výsledků změnu vyhodnotíme,“* a dále vysvětlil: *„Závislost je totiž závažný chronický problém; zdravotnictví v této oblasti silné postavení mít musí – odpovídá za včasný záchyt, diagnostiku, léčbu, péči o pacienty s duševním onemocněním i za úhrady zdravotních služeb. Tudíž větší propojení adiktologie s péčí o duševní zdraví může pacientům přinést konkrétní užitek. Jenže právě proto je nutné rozlišovat tři konkrétní situace: odborné řízení zdravotních intervencí, financování zdravotnických služeb a strategickou koordinaci politiky závislostí jako celku.“* Předseda **Fiala** doplnil: *„Pouze první dvě úlohy zdravotnictví přirozeně patří, třetí vyžaduje autoritu vůči všem resortům. Institucionální změna tedy musí být prostředkem ke zlepšení a nikoli výsledkem, který se prohlásí za úspěch už samotným přesunutím zaměstnanců, agend a dotací. Základní otázka proto zní: Jaký konkrétní problém má změna vyřešit a podle jakých ukazatelů poznáme, že byla úspěšná?“*

Předseda Výboru pro sociální politiku **Lumír Kantor** řekl: *„Veřejné slyšení je jedním z nejsilnějších nástrojů k hledání odpovědí na složité otázky. A otázka, jak může snažení politiky ovlivňovat nebezpečí různých závislostí, je proto velmi vhodná. Doposud byl český model politiky závislostí mezinárodně oceňován. Jednou z rolí veřejného slyšení je poskytnutí odpovědí na změny v organizaci politiky duševního zdraví.“*

V úvodní části veřejného slyšení vystoupili klinický psycholog a profesor adiktologie **Michal Miovský** a bývalý národní protidrogový koordinátor **Pavel Bém**. Oba mluvili o českém modelu politiky závislostí, koordinátor **Bém** také sdílel obavy o budoucí koordinaci mezi resorty. Veřejné slyšení byl rozděleno do tří tematických bloků.

První část diskuse se soustředila na význam přesunu agendy závislostí pod Ministerstvo zdravotnictví, kde vystoupil rovněž šéf resortu **Adam Vojtěch**. Ten ve svém příspěvku zdůraznil, že s přesunem agendy se její výkon nemění.

Tématem druhého bloku byla koordinace politiky závislostí. Řečníci hovořili o tom, jestli se v novém systému změni role zdravotnictví, školství, sociálních služeb a bezpečnosti. Svůj pohled připojil také bývalý národní protidrogový koordinátor **Jindřich Vobořil**.

Třetí blok se věnoval dopadu změn na poskytovatele služeb, kraje a obce a zároveň tomu, jak ochránit dostupnost prevence, léčby a sociální podpory a jak systém financovat a zajistit jeho stabilitu. K tématu vystoupili mj. zástupci adiktologických služeb či měst a krajů.

Po každém bloku měli řečníci prostor reagovat na otázky účastníků veřejného slyšení, v rámci diskuse vystoupili i další senátoři, mezi nimi i **Věra Procházková** nebo **Pavel Fischer**. V samotném závěru rozpravu shrnul zpravodaj **Jiří Růžicka**, který apeloval na to, aby důsledky přesunu politiky závislostí byly do budoucna vyhodnoceny.

Veřejné slyšení proběhlo v reakci na přesun agendy politiky v oblasti závislostí a duševního zdraví z Úřadu vlády ČR do působnosti Ministerstva zdravotnictví na začátku července 2026.

Závěry z veřejného slyšení byly rovněž shrnuty na tiskovém briefingu, kde vystoupil předseda školského výboru a zpravodaj slyšení **Jiří Růžicka**, předseda zdravotnického výboru **Tomáš Fiala** a předseda sociálního výboru **Lumír Kantor**. Záznam tiskového briefingu naleznete na webu Senátu.

Záznam 33. veřejného slyšení Senátu je k dispozici na tomto odkaze, přepis pak bude dostupný na tomto odkaze.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4105>